

Υλη στην οποία αναφέρεται το παρόν κριτήριο:

- Όλη η Εισαγωγή

- Κείμενα 33-42

- Όλη η Γραμματική

- Συντακτικά φαινόμενα:

A) Μετατροπή ενεργητικής σύνταξης σε παθητική (ή το αντίστροφο)

B) Αναγνώριση Δευτερευουσών

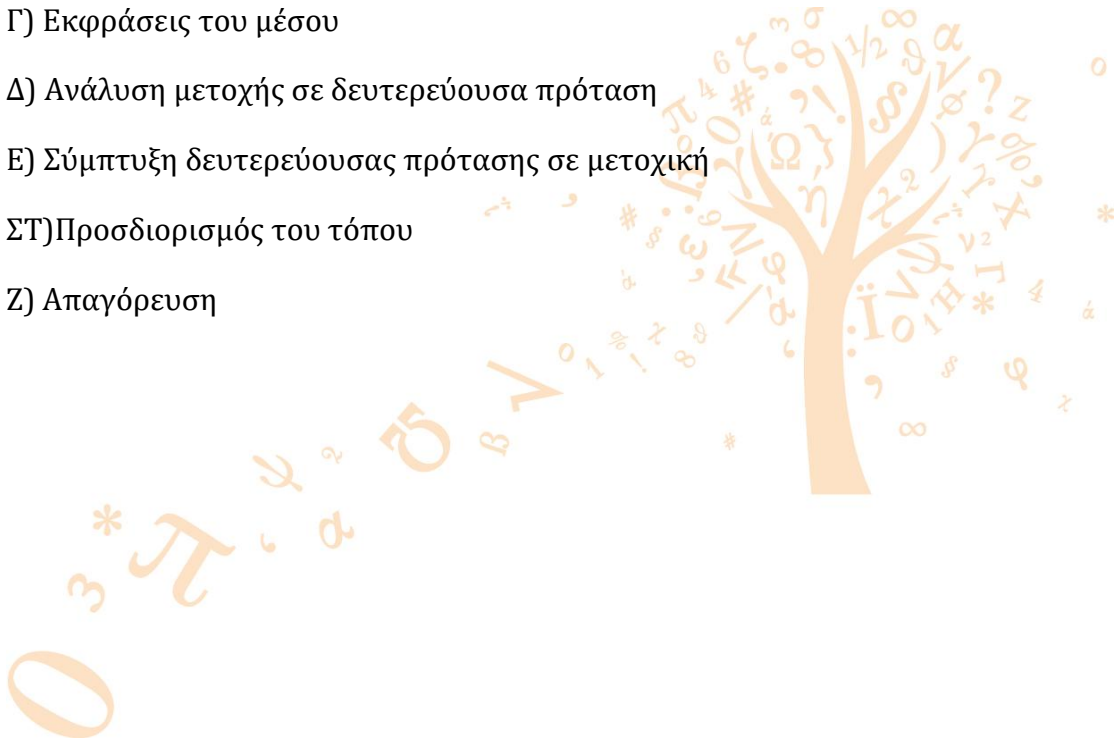
Γ) Εκφράσεις του μέσου

Δ) Ανάλυση μετοχής σε δευτερεύουσα πρόταση

Ε) Σύμπτυξη δευτερεύουσας πρότασης σε μετοχική

ΣΤ) Προσδιορισμός του τόπου

Ζ) Απαγόρευση



KEIMENA

KEIMENO A

In eum locum res deducta est, ut, nisi qui deus vel casus aliqui subvenerit, salvi esse nequeāmus. Equidem, ut vēni ad urbem, non destiti omnia et sentīre et dicere et facere, quae ad concordiam pertinērent; **sed tantus furor omnes invaserat, ut pugnāre cuperent, etsi ego clamābam nihil esse bello civili miserius. Omnia sunt misera in bellis civilibus, sed nihil miserius quam ipsa victoria: ea victōres ferociōres impotentioresque reddit, ut, etiamsi natūrā tales non sint, necessitāte esse cogantur.** Bellōrum enim civilium exitus tales sunt semper, ut non solum ea fiant, quae velit victor, sed etiam ut victor obsequātur iis, quorum auxilio victoria parta sit.

KEIMENO B

Caecilia, uxor Metelli, dum more prisco omen nuptiāle petit filiae sorōris, ipsa fēcit omen. **Nam in sacello quodam nocte cum sorōris filiā persedēbat expectabatque dum aliqua vox congruens proposito audirētur. Tandem puella, longā morā standi fessa, rogāvit materteram, ut sibi paulisper loco cederet.** Tum Caecilia puellae dixit: «ego libenter tibi meā sede cedo». Hoc dictum paulo post res ipsa confirmāvit. Nam mortua est Caecilia, quam Metellus, dum vixit, multum amāvit; postea is puellam in matrimonium duxit.

KEIMENO Γ

Curius et Fabricius, antiquissimi viri, et his antiquiōres Horatii plane ac dilucide cum suis locūti sunt; non Sicanōrum aut Pelasgōrum, qui primi coluisse Italiam dicuntur, sed aetātis suae verbis utebantur. Tu autem, proinde quasi cum matre Evandri nunc loquāris, sermōne abhinc multis annis iam obsolēto uteris, quod neminem scire atque intellegere vis, quae dicas. Quin, homo inepte, taces, ut consequāris, quod vis? Sed antiquitatem tibi placēre dicis, quod honesta et bona

et modesta sit. **Sic ergo vive, ut viri antīqui, sed sic loquere, ut viri aetātis nostrae; atque id quod a C. Caesare scriptum est, habe semper in memoriā et in pectore: «tamquam scopulum, sic fugias verbum insolens atque inauditum».**

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφραστούν τα τονισμένα (bold) αποσπάσματα των κειμένων Α, Β και Γ.

Μονάδες 20

B1.α Να γράψετε δίπλα από κάθε αριθμό τής στήλης Α το κατάλληλο γράμμα τής στήλης Β. Ένα στοιχείο τής στήλης Β περισσεύει.

	A		B
1	Βεργίλιος	α	Απομνημονεύματα
2	Ιούλιος Καίσαρ	β	Λυρική ποίηση
3	Σαλλούστιος Κρίσπος	γ	Επική ποίηση
4	Οράτιος	δ	Ιστορική μονογραφία
5	Μάρκος Τύλλιος Κικέρων	ε	Μυθιστόρημα
		στ	Θεωρητικά κείμενα για τη ρητορική τέχνη

Μονάδες 5

B1.β Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με βάση το περιεχόμενό τους ως Σωστές (**Σ**) ή Λανθασμένες (**Λ**):

1. Βασικό χαρακτηριστικό της ρωμαϊκής λογοτεχνίας είναι η στενή συνάφειά της με την ελληνική γλώσσα και γραμματεία.

2. Η Ρώμη ύστερα από τις τρεις πολέμους ισοπεδώνει την Καρχηδόνα το 146 π.Χ..
3. Ο Λίβιος Ανδρόνικος μετέφρασε στα λατινικά τα ομηρικά έπη, χρησιμοποιώντας το δακτυλικό εξάμετρο.
4. Η σχέση του Ρωμαίου λογοτέχνη με τα ελληνικά πρότυπα βασίζεται στην πρόσληψη («imitatio») και στον ανταγωνισμό («aemulatio»).
5. Οι Ωδές είναι έργο του Οβιδίου.

Μονάδες 5

B2. Να βρείτε μια λέξη των λατινικών κειμένων με την οποία να συγγενεύουν ετυμολογικά οι παρακάτω λέξεις:

ρέμπελος, βάση, καριοφίλι, απόδειξη, μάλιστα, αμοραλισμός, λύχνος, πλασέμπο, κουλτούρα, πέτο.

Μονάδες 10

Γ1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις/συνεκφορές:

casus aliqui: τη δοτική ενικού

bellis civilibus: τη γενική πληθυντικού

miserius: την αφαιρετική ενικού στον υπερθετικό βαθμό

more prisco: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

sacello quodam: την αιτιατική πληθυντικού

aetatis nostrae: τη γενική πληθυντικού με την αντωνυμία στο β' πρόσωπο για έναν κτήτορα

pectore: την αιτιατική ενικού

ferociores: την αφαιρετική ενικού στον θετικό βαθμό στο ίδιο γένος

Μονάδες 13

Γ1.β. impotentiores, primi: να γίνει παραθετική αντικατάσταση.

Μονάδες 2

Γ2.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

deducta est: το α' πληθυντικό υποτακτικής Παρατατικού της Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας

subvenerit: ο ίδιος τύπος στην άλλη φωνή

destiti: το β' ενικό υποτακτικής Παρακειμένου στην ίδια φωνή

reddit: το γ' πληθυντικό υποτακτικής Υπερσυντελικού στη φωνή που βρίσκεται

cogantur: το β' πληθυντικό οριστικής Υπερσυντελικού στην Ενεργητική Φωνή

velit: το γ' ενικό οριστικής Ενεστώτα στην ίδια φωνή

parta sit: την ονομαστική πληθυντικού ουδετέρου γένους της μετοχής Μέλλοντα

petit: το απαρέμφατο Παρακειμένου στην ίδια φωνή

cederet: τη δοτική γερουνδίου

vixit: τη δοτική ενικού της μετοχής παρακειμένου στο θηλυκό γένος

standi: την αφαιρετική του σουπίνο

locuti sunt: το γ' πληθυντικό οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα

coluisse: το γ' πληθυντικό προστακτικής Μέλλοντα στην ίδια φωνή

utebantur: το απαρέμφατο μέλλοντα

placere: το β' πληθυντικό προστακτικής Ενεστώτα στη μέση φωνή

Μονάδες 15

Δ1.α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω (υπογραμμισμένους στα κείμενα) όρους:

ad concordiam, auxilio, nocte, sede, his, primi, cum matre

Μονάδες 7

Δ1β. qui primi coluisse Italiam dicuntur:

α) Να βρεθεί το υποκείμενο του απαρεμφάτου και να δικαιολογηθεί η πτώση του (**μονάδες 2**).

β) Να αντικατασταθεί το ρήμα dicuntur με το ρήμα dicunt και να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές (**μονάδες 2**).

Μονάδες 4

Δ2α. congruens, obsoleto : να αναλυθούν οι μετοχές στις αντίστοιχες δευτερεύουσες προτάσεις .

Μονάδες 4

Δ2β. «etsi ego clamābam nihil esse bello civīli miserius»,

«Caecilia, uxor Metelli, dum more prisco omen nuptiale petit filiae sororis, ipsa fecit nomen»: Να εντοπίσετε τις δευτερεύουσες προτάσεις και να τις συμπύξετε σε μετοχές.

Μονάδες 4

Δ3. in sacello: Να μετατρέψετε τον εμπρόθετο προσδιορισμό που δηλώνει στάση σε τόπο, ώστε να εκφράζεται κίνηση σε τόπο και κίνηση από τόπο.

Μονάδες 2

Δ4. quae velit victor: να αναγνωριστεί πλήρως συντακτικά η παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση (είδος, εισαγωγή, εκφορά, συντακτική λειτουργία).

Μονάδες 5

Δ5. sic loquere: να δηλωθεί η απαγόρευση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

Μονάδες 4

Bona fortuna!!!

(*) Το παρόν κριτήριο εξέτασης συντάχθηκε από την ομάδα διδασκόντων του Τομέα Λατινικών του Φροντιστηρίου **αξία** και αποτελεί πνευματική τους ιδιοκτησία. Η χρήση τους εκτός Φροντιστηρίου, επιτρέπεται μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οποιαδήποτε άλλη χρήση ή αναπαραγωγή χωρίς άδεια, μπορεί να επιφέρει τις προβλεπόμενες από το Νόμο κυρώσεις.